

- תאמין בעצותיו הקדושות
- ביטוי הכאב בימים האלה
- תמתח את הפה
- המדינה של עשירות מלאים פחדים
- קידוש השם נורא מאד
- התורה הזמנית:
- העלאת האמונה והגרים
- קריאת התורה
- בנה ביתך בקרוב
- ברית שלום
- תן להש"ת לחנך
- כלים לקרבת ה'
- הלכות בין המצרים
- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי טעם
- דואר דשבת
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

כואב לך? הגעת בזמן!

לא הגיוני לבקש מבן אנוש לבכות ולהתאבל על סבא-רבה של סבא-רבה שנפטר לפני שמונה מאות שנה

בעמקי נפשו כאילו נגמר העולם. מי שיש לו בית ומשפחה, ומרגיש אהוב ושווה, לא כואב לו כל מה שזו. ואנחנו, אין לנו בית.

להפסיק לברוח

כל השנה אנחנו מתעלמים מהכאב, ומנסים להתמקד בעשיית הכוס המלאה. כי אכן, גם בגלות הארוכה

”כאשר הכאב הזה מופיע במלואו, תפארתו, מתגלה עוד משהו: יחד אתנו, באותו כאב ובכי, נמצא עוד משהו. אבא

והמרה, יש לנו הרבה מאד טוב. יש לנו ראש חודש וגם שבת קודש, חגים וימים טובים, חתונות מזל-טוב'ס, נחת פרנסה והרבה אושר ושמחה. ואנו משתדלים להתמקד בטוב הזה, ולשמוח בו.

וטוב שכך. כי אם לא, לא יכולנו לשרוד יום אחד בגלות, בטח לא אלפיים שנה. וה' יתברך רוצה שנחיה גם בגלות. יש לה לאותה גלות מטרה חשובה ונשגבה, שידועה לו יתברך, ואנחנו צריכים לעבור את הגלות כדי להגיע לאותה מטרה. ובכדי שנוכל לעשות את זה, עלינו להתמקד בטוב ולהסיח דעת מהכאב. וזה מה שאנחנו עושים במשך השנה. בורחים מהכאב, מתמקדים בטוב, ומשתדלים להתקרב לה' יתברך מתוך הטוב שקיים, בגשמיות וברוחניות.

אבל אי אפשר באמת להתעלם מהכאב. הוא קיים ונושם ובוט. ועם כל הטוב מסביב, יש שם בתוך הלב כאב עצום נורא ובלתי נתפס, והוא חייב לבוא לידי ביטוי. לשם כך - אחת ליום בתיקון חצות, ואחת לשנה בימי בין המצרים, אנו בוחרים להקשיב לו ולתת לו להיות. לא מתעלמים, לא בורחים, לא מתמקדים בטוב אלא בכאב.

בימים אלו הכאב הוא אורח של כבוד, ואנחנו מקשיבים לו היטב, ומבינים עד עומק עומק הנפש כמה אנחנו הומלסים ובודדים, שכל אחד וכל דבר יכול לדרוך עלינו כאילו כלום. למה, כי אין לנו בית ולא אבא, ואנחנו חיים כמו יתומים מסכנים. ואז! כאשר הכאב הזה מופיע במלואו 'תפארתו', מתגלה עוד משהו: יחד אתנו, באותו כאב ובכי, נמצא עוד משהו. אבא.

התוצאה של הבכיה, היא אותה תוצאה של השמחה. בשניהם אנחנו מוצאים את ה'. לפעמים דרך השמחה הראשי, ולפעמים דרך החנייה. הבכיה, תועלת גדולה לנפש. כל המתאבל, זוכה ורואה. (תורה סז תניינא)

בשבועות אלו המכונים 'בין המצרים', אנו מתאבלים. לא נעים להתאבל, במיוחד על משהו שאנחנו לא מכירים. ירושלים / בית המקדש / חומת העיר? משהו שהיה פעם, שמענו עליו, אבל איפה זה פוגש אותנו, היום?!

אז נכון, כיהודים כשרים אנחנו לא שואלים שאלות. מורכבים את הראש, ומקיימים את דברי השולחן ערוך. כשם שאנחנו מציינים לו כשזה מגיע לפורים ופסח, כך גם כשזה מגיע לבין המצרים ותשעת הימים. ובאותה מדה, כשם שלבנו מבקש לדעת את מהותם ופנימיותם של פורים ופסח, כך הוא רוצה להבין את עניינה של האבלות בה אנו עוסקים.

האם המטרה היא רק להצטער להסתגף ולבכות, כסוג של עונש, כי נו-נו-נו אנחנו אשמים בחורבן בית המקדש, ומגיע לנו. או שמא ישנה מטרה עמוקה ופנימית יותר של התקרבות, שאי אפשר להגיע אליה אלא באמצעות אותה אבלות.

תועלת גדולה לנפש

בדברי האריז"ל מובא שראוי בימים אלו לשבת בכל יום כמו חצי שעה, ולבכות בכיה של ממש. והוא מוסיף שיש בכך 'תועלת גדולה לנפש'. בספרים הקדושים מובא שימים אלו מסוגלים במיוחד להתקרב לה' יתברך, ורמזו זאת בפסוק 'כל רודפיה השיגוה בין המצרים', שכל 'רודף י-ה' יוכל להשיגו בימים אלו של 'בין המצרים'.

לא מדובר בסגולה, אלא בליבת העניין. איננו בוכים ולא נדרשים לבכות - על מה שהיה. כשם שלא הגיוני לבקש מבן אנוש לבכות ולהתאבל על סבא-רבה של סבא-רבה שנפטר לפני שמונה מאות שנה, כך לא ייתכן שאנו מתבקשים לבכות על בית מקדש שהיה לפני אלפיים שנה. איננו בוכים על העבר, אלא על ההווה.

לא צריך להיות צדיק או בעל מדרגה, כדי לבכות. ממש לא. כל שצריך הוא להיות בנאדם בריא, ולהצטייד במעט כאב. מי שלא כואב לו כלום, לא בגשמיות ולא ברוחניות, הלב שלו מת וזקוק להחייה. אדם מן השורה, שהלב שלו עדיין פועם, נושא בקרבו כאב, מעט או הרבה כנראה הרבה. וזה, כל מה שצריך.

כל הכאבים שיש לנו, החל מהלחץ מול הפקיד בבנק ועד מחלות ואסונות בר מינו, כל שכן נפילות ומכשולות - הם כאב הגלות. כי כך בדיוק מרגיש מי שאין לו בית. הוא מרגיש דפוק ומסכן, וכל דבר פוגע

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

בתורתו של רביה"ק - תמצא עצה לכל דבר. וגם כשאיןך מבין - תאמין!

יום ב' חיי שְׁדָה תקצ"ה

...כי כל ישעו וכל חפצו - שתזכו לילך עם דבריו, היינו לקיימם כפשוטם, ולהבין דבר מתוך דבר, ולמצוא לעצמו עצות בכל יום ובכל עת, בכל מה שעובר על האדם בכל עת וזמן; ביום ובלילה, בשכבו ובקומו, ובלכתו בדרך, בימי נעוריו, ובימי בחרותו, ובימי זקנותו, מתחילתו ועד סופו. הן בינו לבין עצמו, הן בהנהגתו עם ביתו ואשתו ובניו, ובהנהגתו עם בני אדם הקרובים והרחוקים, האוהבים והשונאים ח"ו, וכו' וכו' - אין דבר ואין עניין שלא נוכל להוציא ולמצוא לעצמנו עצות נכונות ודרכים ישירים בכל דבר איך שהוא, בבחינת ידידה ח"ו ובחינת עלייה, בכל מיני דרגות ועניינים שהאדם עומד בהם.

ומי שמבין קצת מזה - מבין, ומי שאינו מבין, או אפילו המבין קצת, כשמוגיע לעניין שאינו מבין - צריך להאמין תמיד, שבוודאי נמצאים אלו העניינים שעוברים עלי ועל כל העולם, וכל מה ששומע שבני אדם מדברים, בוודאי הכל נמצא בתוך תורתו ומעשיותיו ושיחותיו הקדושים, ועל ידי האמונה יזכה למצוא גם כן לפי שכלו ומדרגתו, כי מאד מאד עמקו מחשבותיו, והכל יכולים להחיות עצמם על ידם בחיי עולם לצנח נצחים.

אשרינו שזכינו לכל זה.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	לוקטיו מוהר"ן תשינא	לוקטיו הלכות ח"ה	משנה ברוחה ח"ה	דף חומי עבודה זרה
שבת	כג	מא:	קט	לט.	ל
א	כד	מב.	קי	לט:	לא
ב	כה	מב:	קיא	מ.	לב
ג	כו	מג.	קיב	מ:	לג
ד	כז	מג:	קיג	מג:	לד
ה	כח	מה.	קיד	מא:	לה
ו	כט	מד:	קטו	מב.	לו

עיון התורה הזמנית: לוקטיו מוהר"ן ח"א תורה ס"א - ח"ב תורה ח'

תפתח את הפה!

רבינו מביא בתורה י"ט את לשון הזהר הקדוש 'יש מדורה של שבעין כוכבין', יש להבה של שבעים כוכבים. רבינו מפרש שם שהכונה על שבעים אומות, על אף שבכל לשון ושפה יש מדה רעה, אבל בפעם הברית נמצאים כל המידות רעות, כל השבעים כוכבים בוערים שם. ולכן צריך באמת להרבות בדיבורים לפני השי"ת. חם לבי בקרבי? האש בוערת? העצה היא, 'דברתי בלשוני', אין לי עצה אחרת לקרר את החמימות, כי אם ע"י הדיבור.

אצל המנורה היו שבעה נרות, 'שבעה קני המנורה', בזה"ק כתוב 'מנרתא דא רישא - תרין עינין, תרין אודנין, תרי נוקבא חוטמא ופה', הפה הוא ה'נר האמצעי', וכמו שמובא שכל הנרות התכופו מול הנר האמצעי, כך גם כולם כופפים את עצמם אל הפה. אוי! הפה, הפה. אוי! הפה, הפה.

אם הפה הוא 'שפה ברורה', אם השי"ת עוזר והפה שמור ומשתמשים בו רק לשם ה', אזי מתכופפים באמת כל הנרות אצל הפה.

וכך היה מרגלא בפומיה דרבי אברהם ב"ר נחמן: 'הפה הרי הוא כמו טחנת קמח, כשהוא סגור ונעול, לא נטחן שם, כך גם הפה, כשהוא סגור, הוא מפסיד את מה שהיה יכול לטחון אז'...

תפתח את הפה! פתח פיך! למה אתה מחזיק את הפה סגור? רבינו אומר שהכריכה של הספר הריהו כבר מניעה ללמוד את הספר, הספר מונח על השלחן, אבל תפתח את הכריכה!

כך גם אותו העניין עם הפה, תפתח את הפה!

כתוב בגמ' שהקב"ה אומר 'פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם', 'תפתח לי חור קטן מאד כ'חודו של מחט', שזה אפילו לא נראה לעין. כך גם אומר השי"ת 'תפתח לי רק את הפה, אני לא רוצה ממך יותר מזה, תפתח לי רק את הפה ועשה משהו, אני כבר יפתח לך, אני כבר יפתח לך פתח כפתחו של אולם!...

נצור לשונך הלכות לשון הרע

גרימת נזק לאדם במסחר, בשידוך, או בחיי חברה, אסור. אם מספרים על אדם שאיננו פיקח או שהוא חלוש או חולני, אם בגלל זה לא ירצו לתת לו משרה שהוא כן יכול למלא לפי שכלו ובריאותו, או שאין רוצים להשתדך איתו, וקל וחומר אם בגלל זה מגלים אותו מהחברה, עוברים על איסור לשון הרע.

וכן אסור לומר על אדם שמוחזק כעשיר, שאיננו כל כך עשיר כמו שמוחזקים אותו, שבגלל זה לא ירצו להשתדך איתו במסחר. וכן אסור לומר על מי שמוחזק כעני ונותנים לו צדקה, שאינו כל כך עני כמו שחושבים. ואם כונת המדבר לתועלת, יתבאר להלן פרטי הדין.

אסור לבעל חנות לגנות סחורה של מוכר מתחרה, אף שאינו מוגנה בעל הסחורה. וכן מי שקנה מקח רע, אף באופן שמציל אחרים לתועלת, אם הוסיף לגנות גם שאר הסחורה שבחנות, הרי זה מוציא שם רע. (שם פ"ב)

ועל ידי זה נחבר הבית המקדש ומתעבב בנינו, כי עקר הענין הוא על ידי שאין הקבוצה של ישראל בשלמות בתכלית השלום האמתי, והרבה חפצים בכבוד עצמן שמזה נמשך כל המחלוקת. שמשם כל החיבובות ועיכוב בנין בית המקדש. (נטיילת ידים לסעודה ו, פ)

הם מלאים פחדים ויראות

בבירור שיש לו עול מלכות אחר של חוקים שונים ומשונים שהעולם קבע איך להתנהג ולהתייחס אל כל דבר. ויש לו פחדים ויראות נפולות שמחמתם הוא עושה מה שעושה.

[ד] ולדוגמא, בעניני חברים, כמה פעולות האדם עושה רק מחמת ייראות מאחרים, איך יסתכלו עליו, ומה יאמרו עליו. ובעניני תאוות אכילה, כמה מאכלים וסעודות האדם אוכל רק מחמת שחושש שמא יהיה רעב בהמשך, או שחושש לוותר עליהם שמא אחר כך יצטער שלא אכל אותם. ועל זה הדרך ההתנהגות של האדם בעניני הבית כמה פחדים ויראות מלווים את פעולותיו והחלטותיו. ובעיקר בעניני תאוות ממון, שנדמה כאילו הבעלי ממון עושים כל מה שעולה ברוחם, אך במעשה שסיפר רביז"ל עד כאן, התבאר איך בלי ששמו לב, היו אנשי הממון מלאים ייראות ופחדים שמא יאבד להם הממון, ואיך יהיו יותר שווים בעיני חברים וכדומה.

נמצא שהעולם מלא בפחדים ויראות מחמת שהמליכו על עצמם חוקי 'מדינות' ודפוסי התנהגות והרגלי חיים בכל דבר ודבר. ובכל זאת אין שמים לב לכך, ונדמה שכל אחד עושה כל מה שעולה ברוחו. ועל כך מספר רביז"ל שהיה 'גיבור' שהלך וכבש מדינות, היינו שיש מידת הגבורה הרוצה להכניע את כל אותם המדינות וחוקי החיים שקבעו לעצמם, ובמקום זה הוא רוצה שיפחדו רק מהשם יתברך.

עד עתה סיפר רביז"ל בענין הבעל תפילה ואנשיו שניסו להשיב למוטב את המדינה של העשירות שנפלו לעשות אלילות מהממון, ולא עלתה בידם. ועתה מספר רביז"ל:

וַיְהִי הַיּוֹם, וַהֲיָה גִבּוֹר, שֶׁנִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּמָה גִּבּוֹרִים וַהֲיָה הַגִּבּוֹר עִם גִּבּוֹרָיו הַיּוֹלֵךְ וְכוֹבֵשׁ מְדִינֹת, וְלֹא הָיָה הָרָצָה כִּי אִם הַכְּנָעָה.

א] המשמעות של 'מדינה' הוא, חבל ארץ אשר יש בו שלטון וממשלה אשר להם חוקים ודינים משל עצמם. כלומר, השם 'מדינה' אינו מתייחס לאדמה, אלא לשלטון המשליט דיניו על אותו מקום. וכך יש בעולם הרבה מדינות - הרבה סוגי ממשלות אשר יש להם חוקים משלהם.

ב] המשמעות של 'ריבוי המדינות' בנפש האדם הוא: כל מיני מקומות בנפש אשר הוא משליט על עצמו חוקים ודינים שונים ומשונים, כפי שרגילים בני העולם להתייחס לאותו הדבר והמקום. כי יש חוקים ודינים מיוחדים איך להתייחס לאכילה, לעניני הבית, לעניני חברים, ובעיקר היחס לעניני ממון ועוד. וכך נמצא שיש לאדם הרבה שיעבודים, בכל מקום לפי חוקי אותה 'מדינה'.

ג] נדמה בעולם שמי שאינו שומר תו"מ הוא אדם חפשי שעושה את כל מה שעולה בליבו, לעומת האדם הידא והחרד לדבר ה' שהוא מוגבל בפעולותיו. ובאמת הוא טעות גדול מאוד, כי אם אין לאדם עול מלכות שמייים, שיידע

הליכות

שיחות ומנהגים

בין המצרים

הידוע על הפסוק 'כי נחם ה' ציון', וְהִרְגַּלְם בְּכָל הַשָּׁנָה. אולם לאחר ראש חודש אב עד לאחר תשעה באב לא נרְקָדוּ: שמעתי מאב"ז ז"ל שאחר שסיפר אדמו"ר זצוק"ל את המעשה מהבערגער, היה אז בין אנשיו שמחה גדולה ועצומה, ושרו אז את הכתוב: 'כי נחם ה' את ציון וכו'. כי הבינו אז משיחותיו הקדושות ששח אחר כך, המבוארים בסוף המעשה, שענין הבחור והבת מלך המואבים שם, מרומז על נשמת משיח וכנסת ישראל: (הוכחה ותבונה סימן יב, ד) ספר רבי ישראל וויינבערג לרבי לוי יצחק שפתיחותו ילד קטן פנה אליו פעם רבי נחמן שלטשינער ואמר לו הפסוק: (איכה ג, כז) "טוב לגבר כי ישא על בנעוריו", בהתעצמות הנגון של הקינות, ובאר לו זאת בלשון זשארגאן. חרדי הדברים לנפשו כל כך, שכבר לא יכול היה לשכחו כל ימי חייו. ועשרות שנים לאחר ששמע זאת מרבי נחמן עוד ספרה לרבי לוי יצחק בהתחדשות דעות ('פריש') כאלו זה עתה ממש שמע מפי רבי נחמן: (עלה לתרופה שנד)

המקום אשר בחר לו

אולם אפילו יהודי אחד לא נענה לקריאתם. זקנים עם נערים, נשים וטף - כולם כאחד בחרו למסור נפשם על קידוש השם ולא לכרוע לצלם אפילו למראית עין! כראות המרצחים זאת, בערה בהם חמתם והם פרצו לבית-הכנסת וטבחו ביהודים הקדושים. גם בשאר חלקי העיר זרעו הרג וחורבן במשך שלושה ימים.

כאשר שקטו הקולות וחדלו להישמע זעקות, הבינו רבי דוד ואנשיו כי הצוררים פנו והלכו להם, הם יצאו מן המערה ושמו פעמיהם העירה, עם התקרבה אל העיר, חשכו עיניהם וחיל ורעדה אחזם מהמראה הנורא שנגלה לעיניהם: עירם שמאז שיקומה לאחר גזרות ת"ח, פרחו ושגשגה ונתמלאה בתלמידי חכמים ויראי ה' וקול תורה ותפילה נשמע בה ברמה, הפכה בפתע פתאום לתל חרבות.

משהבינו את גודל נס הצלתם, ניגשו למלאכת הקודש של קבורת הקדושים הרבים, במשך זמן רב אספו אותם אל בית החיים וקברום בשתי חפירות גדולות אשר כרו שם. מעוצם מספרם הרב של החללים שהגיעו לשלושים אלף, הוגבהה האדמה במקום קבורתם לשתי גבעות, גלעד לזכר הקדושים שנטמנו בה.

לזכר הקדושים שנטבחו על קידוש השם חיבר הצדיק רבי דוד חזן קינה מיוחדת "ויקונן דוד" שנכתבה על מגילת קלף בכתב אשורית ומקומה הוקצה בארון הקודש שבבית הכנסת הגדול והמרכזי באומן. ביום ו' בתמוז, שנקבע לתענית וליום השנה לאותה גזירה, היו קוראים את המגילה בקול נהי ובכי כמגילת איכה בפני כל הקהל. את המגילה היו מעבירים בהרבה בתי כנסיות בעיר, ואף בקלויז דחסידי ברסלב היו קוראים בה.

שלושים וארבע שנים לאחר מכן, כשנסע רבינו מזלאטיפולי אל משכנו החדש בעיר ברסלב, כשחלפה העגלה סמוך לבית-העלמין הישן בו נטמנו שלושים אלף הקדושים, הביט רבינו לעבר בית-העלמין ואמר: "כמה נאה ויפה לשכב בבית-החיים הזה!" אחרי הסתלקותו הקדושה, נעשה רצון צדיק; רבינו הובא למנוחת עולמים בין שתי הגבעות, במקום אשר בחר לו לעסוק שם בתיקון העולם לדורות.

"באבנט שלך ייאחזו הרבה אנשים וינצלו" כה התבטא מרן הבעל שם טוב הקדוש, באומן הצדיק רבי דוד חזן, עת חלף בקהילת קודש אומן והתעכב בה. ברוח קדשו ובעניני הצופיות למרחוק חזה אור שבעת הימים את העתיד להתרחש בעיר זו ברבות הימים.

רבי דוד חזן היה מצדיקי הדור. במערה שהיתה מחוץ לעיר קבע את מקום שבתו, שם, הרחק משאוונו של עולם, לבדו עם יוצר כל העולמים, עסק בתורה ושפך לבו בתפילה

קידוש השם
נורא מאד.

בית הכנסת
המרכזי העתיק
בעיר אומן

בדביקות הבורא. ברבות הזמן, התחברו אליו מתי מספר חפצי קרבת אלוקים, היו באים ומתוועדים עמו בקביעות באותה מערה והוא היה מלמדם חוקי חיים ומדריכם בעבודת ה'. ארוכה היתה מערה זו; היא השתרעה מאזור סמטת 'רעקוב' שבפאתי העיר, סמוך למקום משכן הנגרים הסנדלרים, ועד לגשר שדרונו העבירו את מתי העיר אל בית-החיים המכונה 'דער טויטער בריקל' (הגשר המת)

שמונה שנים אחרי הסתלקות הבעש"ט לגני מרוזנים, התקיימו הדברים אשר חזה בשעתו. הגיעו ימי צר ומצוק; הלא היא שנת תקל"ח, החורטה בדם ובאש בתולדות יהודי אוקראינה ויהודי אומן בפרט. הצורר איוואן גאנטע ימ"ש וכנופיותו עטו על העיר כחיות-טרף עם כלי משחית. כאשר נודע כי המרצחים קרבים ובאים, נמלט רבי דוד חזן עם אנשיו אל המערה שמחוץ לעיר. שלושה ימים התחבאו במערה, כשכל העת נשמעים לאוזניהם קולות הזעקה והשבר של יהודי העיר אשר יד צר השיגה אותם.

באותה עת, בבית-הכנסת הגדול בעיר, התקבצו אלפים מיהודי העיר. הצוררים הגיעו לשם, העמידו בחצר בית-הכנסת צלם ולידו כעין חופה נמוכה והכריזו: "יהודים! כל החפץ להישאר בחיים, יבוא ויעבור תחת החופה!".

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ה' מאמר ה'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ד] ודע, שעל ידי נפילת האמונה על ידי זה נעשה ונתחזק אמונות פזיזות, אמונות העבודה זרה וכיוצא, כמו שכתוב (יהושע כ"ו): "אמלאה החרבה", כשיהיה קם זה נופל וכו' (עין מנלה ו). כי עקר קיום וחזקת אמונות פזיזות הוא מנפילת האמונה הקדושה, וכשמעלין האמונה הנפולה, מזה נעשין גרים, כי על ידי שנלקטין ונבררין נפילת האמונה שמשם יניקת אמונתם, על ידי זה נחלש כח אמונתם, ואזי הם הווררים לאמונתנו הקדושה ונעשין גרים:

ולפעמים נעשין גרים בכח ולפעמים נעשין גרים בפעל. הינו או שנעשין גרים מפעל בפעל, שבאין עכ"פ ומתגזרין או שנעשה רק בכח, שעל ידי שמעלין אמונה הנפולה ונחלש אמונתם, על ידי זה נתגלה להם במקום שהם האמונה הקדושה, ומאמינים שם במקום שהם, שיש יחיד קדמון ותרבה, בבחינת (מלאכי א'): "בכל מקום מקטר ומנש לשמי". וזה תלוי כפי חזק האמונה פזיזות שהיה מתחלה, הינו כשהאמונה פזיזות היתה חזקה בתחלה, אזי אחר כך כשמעלין אותה ומעלין האמונה הנפולה דקדשה משם ונעשין גרים, אזי נעשין גרים בפעל משם, וכשהאמונה פזיזות לא היתה חזקה כל כך בתחלה, אזי כשמעלין אותה ומעלין אותה אל הקדשה, אזי אין נעשה מזה רק גרים בכח:

נפילת האמונה

רבינו ממשיך ומבאר שע"י נפילת האמונה נעשים ונתחזקים אמונות כזביות, וכשמעלים את האמונה מנפילתה נעשין גרים בכח ובפעל, שזה תלוי בחזקת האמונה כזבית [ובהמשך מבואר שיש בזה סכנה של גאווה שבאה עם הגרים ושע"י מתגבר תאות ניאוף בעולם ובהמשך מבואר התיקון לזה].

והנה לכא"ו אינו מובן מה בא ללמדנו בזה, כי עד עכשיו ביאר רבינו את סדר בניין ותיקון האמונה, שצריך לצעוק מעומק הלב להמשיך את העצות שממש גדלה האמונה, ואח"כ להגדיל את העצות ע"י חצוצות הנשמה, וכך הוא סדר תיקון האמונה כסדר, ומה הנפק"מ בכל עניין זה שע"י נפילת האמונה נעשים אמונות כזביות, וכשמעלים נעשים גרים ומהם בא גאווה ומתגבר תאות ניאוף, שלכא"ו בהסתכלות פשוטה אין נפק"מ לנו בזה, ויותר מזה שלכא"ו יאמר האדם מה לי ולצרה הזאת, שאם מהחזיק רק נעשים דברים קשים של גאווה והתגברות תאות ניאוף, אולי עדיף שלא אתחזק באמונה, והרי ודאי שלא זה בא מה שבא רבינו ללמד אותנו, ואם כן מהו בעצם הלימוד שבא רבינו ללמדנו בעניין זה. אלא שרבינו בא ללמדנו את סדר תיקון האמונה, וכמה משמעות יש לכל מחשבה של אמונה, כי כשהאדם אינו מתגבר ונופל מהאמונה, אין זה רק הרגע הזה שנפל מהאמונה, אלא כעת מתגברים עליו אמונות כזביות, ומעתה קשה לו יותר להתחזק באמונה, ומזה יתחזק האדם להבין את החשיבות של האמונה, ולהזהר מאוד מנפילת האמונה, ומאידך להבין שיש בזה מלחמה ארוכה, ואין לאדם ליפול בדעתו כמה שרואה שמתגברים עליו בלבולים, כי מחמת נפילת האמונה שיש בהכרח מחמת קושי הגלות, אכן נעשה מה שנעשה ואין זה פשוט, ואין לאדם ליפול בדעתו מזה, אלא להבין שכך הוא הסדר ואחר שנפל מהאמונה צריך זהירות מיוחדת מאמונות כזביות, לברר ולתקן את האמונה מנפילתה.

אמונות כזביות

ואמונות כזביות עניינן אמונה לא מדויקת שמבבלת את האדם, וזה שייך אצל כל אחד ואחד, וכגון אדם שחושב שהוא צריך ללמוד כך וכך שעות ביום, ובאמת אינו מסוגל לזה, והוא רק שבור ועצוב מזה שאינו לומד את השעות שהוא חושב שהוא אמור צריך ללמוד, אם כן יש כאן "אמונה כזבית" שמבבלת אותו, שהוא "מאמין" שעבודת ה' שלו היא ללמוד כך וכך שעות ביום, ולכן הוא שבור ועצוב, ובאמת היא "אמונה

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

על מה מורה מוהר"ן

לבנו: "ועליך לכסוף

לזה בכל עת?"

תשובה לחידה הקודמת:

לאיזה דבר שם לב מוהר"ן במסעו מעיר לעיר בשנת תקצ"ב? בכל מקום שנוסעים ובאים לשם, שומעים קול צעקות ואנחות גדולות ומרות מפני העולם העוברים על כל אחד ואחד, ובפרט צעקת לגימא מחסרון הפרנסה, אשרי האדם לעשירות אמתו שהוא השומח בחלקו. (ע"פ סו"ה)

הזכרה: מרדכי חזן חיפה
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

מכתב מפרשת דברים

רצא דשבת

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר הידאה'

קריאת התורה בשבת

לב של איש ישראלי בוער עד אין סוף

הש"ת רצה לגלות מלכותו, ובשביל שיתגלה מלכותו בהכרח שיהיה כביכול מקום בו אין נתגלה אלקותו כדי שיהיו עם ישראל שיהיה להם בחירה בין טוב לרע וימליכו את ה' באותו מקום שנראה כפנוי ח"ו.

וכל המהלך הזה נעשה גם בליבו של כל איש ישראלי. כי הלב של אחד הוא חלק אלוך ממעל - מהאור אין סוף עצמו, ולכן ליבו של כל יהודי בוער עד לב השמיים ללא גבול, ומרוב תבערת הלב להש"ת נעשה שבירת הכלים, שאין האדם יכול לצמצם עצמו להמליך את ה'.

לצמצם תבערת הלב

וצריך כל אחד לסלק כל הרצונות ותבערת ליבו ולעשות כעין חלל הפנוי, לצמצם את עצמו לברוא עולמות בתוך ליבו. כי בשביל להמליך את ה' בהכרח לצמצם את תבערת הלב, כביכול, להיות לכמה רגעים ללא רצונות, ואז לעורר מחשבות מעשיות בתוך ליבו איך לעבוד את ה', וכך יזכה להכניס מלכות ה' בפועל לעשות רצונו.

לצייר מידות בלב

והנה, באותו זמן בו מצמצם הלב מהאור, אזי הוא רגע מסוכן, שכיון שהלב שוקט מתבערתו, אזי יש אחיזה לסטרא אחרא להרחיקו מה'. ואז עיקר המלחמה להכניס מחשבות טובות בתוך ליבו, ולהיזהר ממחשבות רעות. וזוהו עיקר הבחירה של האדם, איזה מחשבות מוליכות אותו כאשר אין ליבו בוער בתבערה. שאז צריך להתחיל לצייר בליבו מחשבות של מידות, כמו אהבה [חסד] או יראה [גבורה], התפעלות [תפארת], הרצון לנצח ולהצליח [נצח], המשיכה אחר חן ויופי [הוד], עונג [יסוד], והכנעה [מלכות].

וכפי כמה שמטיב לצייר בליבו המחשבות הנכונות, כך באמת יכול לבסוף לגלות בלב נקודה של מלכות ה', לעשות בפועל רצונו יתברך, בתוך כל העולמות [שהם המידות] שברא בליבו.

וזהו עיקר עבודת האדם לצמצם עצמו

בריוח המחשבה, לכוון הלב להרגשות נכונות ומתוקנות, ולא להיפך, מחשבות של אהבה ופחדים והתפעלות וכו' מחשבות שבלב שהם היפך מלכות ה'.

לעורר התבערה בתוך כלים של ציורי מידות הלב

לאחר שצמצם עצמו למעשה להכניס בליבו ביטול למלכות ה' ולעשות רצונו בפועל, עתה אפשר שוב להדליק התבערה שבלבו, אלא שעתה התבערה שבלבו כבר עם כלים מתוקנים, מאחר שצייר בליבו מחשבות מתוקנות. כי לפני שצמצם עצמו לכוון הלב למחשבות והרגשים נכונים, אזי ליבו בוער בתבערה ללא כלים, אשר ריבוי האור בעצמו הוא שובר את הלב ומבלבל אותו, כי אין לו כלים לתרגם את תבערת הלב למלכות ה' למעשה.

אך כאשר מצמצם את ליבו לחשוב מחשבות פשוטות של הרגשים בהש"ת, עד שמשיג את נקודת המלכות, לדעת בפשטות שה' הוא המלך, אזי יכול להגדיל ההשגה במלכות ה', ולהעלות ולרומם את תבערת הלב בהדרגה ובמידה, וזוהו להשיג אור וחיות חדש בתורה.

קריאת התורה

והנה, בשבת קודש מתעורר ליבו של כל אחד להש"ת בתבערת הלב עד אין סוף. אלא שצריך לצמצם הלב למלכות ה'. ובשביל זה קוראים בשבת בבוקר בתורה, כי קריאת התורה הוא הצמצום של אור ה' למעשה בתוך העולם. והוא הזמן המסוגל, לצמצם התבערה הכללית לעבודת ה', להקשיב בפשיטות לקריאת התורה, ולנסות להתחבר לפרשה, להכניס הלב לפשטות דבר ה' הנאמר בתורה, וכך יוכל לראות בחוש איך נבנה בליבו קשר אמיתי להש"ת מתוך מחשבות מכוונות, עד שממש יוכל לעורר את לבבו לה' בתוך כלים.

ועל כן מעלים לתורה שבעה קרואים, אשר הם כנגד השבעה מידות שבלב, חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד ומלכות, שהם כלל ההרגשות שבלב שצריך לכוונם לחשוב כראוי. (ע"פ ליק"מ סי' מ"ט - ליק"ה תפילת המנחה ז' - אות צ"ה)

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

פלא ורוחניות אלוקות

צעקת הלב ממעמקים מעוררת את הפלא העליון, שבאמת מחדש ומוליד אור חדש שלא היה כלל בעולם, ותחילת התגלותו בבחינת רגלין ועצות פשוטות, ואפילו בבחינת הגשמיות, אך ככל שמתברר מתגלה ההארות הנפלאות אשר בו שהם שלמות התגלות המוחין שהוא שלמות העצה, עד למעלה בתכליתה העליון שהוא מעל גבוה בבחינת הפלא ולמעלה מהשגת המוחין. וגילוי זה שלא היה בעולם ובכלים אלא היה בבחינת רוחניות לבד, כל הוויותו הוא גילוי האמונה שמחדשת גילוי אלוקותו יתברך שתתגלה בצמצום ותפיסה. וככל שזוכה ועולה האיש תבונות למעלה ותבונה עליונה ביותר, הוא בעיקר הוא בכח צעקות הלב של תלמידיו שעל ידי זה מגלה להם עומק העצה השייכת להם.

כזבית" כי הרי באמת אינו מסוגל לזה, וא"כ באמת אין זה כלל העבודת ה' שלו, רק ללמוד כפי יכולתו ולשמוח בזה מאוד, וכשהוא מכניס לעצמו אמונה אחרת שמזיקה לו לעבודת ה', זהו בעצם אמונה כזבית. וכן בתפילה, כשאדם מצייר לעצמו את צורת התפילה שהוא "אמור להתפלל", וחושב שרק אם מתפלל בהתלהבות ובחיות והרבה זמן וכדו', רק אז התפילה היא תפילה, ואם לא כן התפילה אינה תפילה, ומחמת זה הוא מיואש מלהתפלל מה שכן יכול, והוא רק נכנס מזה לעצבות, נמצא שזהו "אמונה כזבית" כי זה אמונה "לא אמיתית" אלא דבר שיצר לעצמו אמונה כזו, והוא דבר שרק מזיקו ומבלבלו בעבודת ה'.

וכמו כן אדם שמצייר לעצמו את עבודת ה' בדברים גשמיים רק בפרשיות מוחלטות למעלה מיכלתו, ומחמת זה אינו עוסק כלל בלעשות את הדברים הגשמיים עם אמונה, [שהו התיקון של להכניס רוחניות אלקות לתוך צמצומים כמו שמתבאר בדברי מוהרנ"ת, וכפי שנתבאר במאמר הקודם], הרי שזה גם כן אמונה כזבית שמרחיקה אותו מהדרך הנכונה בעבודת ה' בדברים הגשמיים, ועל דרך זה בכל עניין ועניין.

ולכן באמת המלחמה ארוכה ולא פשוטה, כי מכל נפילה של אמונה, מתחזק אצל האדם אמונות כזביות שמרחיקות אותו יותר ויותר מעבודת האמונה, וצריך להתייגע לתקן את האמונה כזבית הזו, ולכרר את האמונה מנפילתה, ואז בכל פעם שזוכה להעלות את האמונה מנפילתה ולכרר את האמונה מתוך האמונות כזביות, נעשים גרים, ולפעמים נעשים גרים בפועל, ולפעמים נעשים גרים בכח, כפי חזק האמונה כזבית שהיתה מתחילה, וכפי שמבאר רבינו.

גרים בכח ובפועל

ועניין הגרים בכח ובפועל, אינו רק מה שאור האמונה מאיר גם אצל הגויים, [שזהו גם כן תיקון נפלא מצד עצמו], אבל עומק פנימיות העניין הוא שזה מחזק את האמונה אצל האדם עצמו, כי הגויים בעולם הם המציאות של כנגד הקדושה, ומהם עיקר המניעות אל הקדושה, ואף כשאנשים באים ומונעים בפועל מהקדושה, מכל מקום כל נסיון שיש ליהודי בכל דבר שבקדושה שרשו מהגויים, כי איש הישראלי רחוק מאוד מכל חטא ועוון, וכל הכלבולים והנסיגות שיש בעולם, הכל הוא מחמת מה שמתערבים בגויים ולומדים ממעשיהם [וכמבואר בליקו"מ סי' רנ ובעוד מקומות], כי כל התאוות והכלבולים הכל הוא בהשפעת העכו"ם שעושים מזה עסק עד שנעשה בעולם חשיבות וכן של שקר לכל התאוות [וכמו שמתבאר בליקו"מ סי' א' שזה עיקר הגלות מה שהחן החשיבות נפל אל העכו"ם והרשעים, וזה משפיע גם על ישראל, וכן מבואר בליקו"מ תניינא סי' א' שהעיקר הוא ה"שם" שיש לתאוות], נמצא שכל המניעות והנסיגות הם מהגויים, וכשנחלש האמונות כזביות אצל הגויים, נחלש גם הכלבולים והנסיגות אצל ישראל.

נמצא שבכל פעם שאדם מתגבר לברר את האמונה מתוך האמונות כזביות, בזה הוא בונה את האמונה בעולם, ומחליש את הדברים שמבלבלים אותו ומונעים אותו מהאמונה, ועי"ז האמונה נבנית אצלו ונעשית חזקה ובורה בלי כלבולים, [אלא שאז עדיין יש עניין שצריך תיקון, מה שעי"ז נכנס גאווה בעולם, והוא גם כן אצל כל אחד ואחד, שכל פעם שמעלה את האמונה מנפילתה, בא יחד עם זה נסיון לגאווה וישות, שלא יתבטל להש"ת, וכמו שמתבאר בהמשך המאמר סדר התיקון לזה].

ובכל זה מלמד אותנו רבינו לא להתבלבל מכל הכלבולים והמלחמות, כי המלחמה ארוכה ולא פשוטה, אבל בכל נקודה שזוכה האדם לתקן את האמונה, הוא מתקן הרבה מאוד לעצמו ולכל העולם, והתיקונים הם נצחיים, והרווח מכל נקודה אי אפשר לשער במח האנושי, וסוף סוף יתקן הכל ויתהפך הכל לטובה.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' א' לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il בלש"ק בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5. לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 036171116, באידיש בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5.

חן להקב"ה לחנך [ג]

בפרשת חוקת הזכרנו העצה מרביז"ל (שיחות הר"ן ב') להשליך עצמו להשי"ת ולמסור את התנועות של בניו ושל התלויים בו להשי"ת שיהיה הכל כרצונו יתברך.

ולאור שאלת רבים שבקשו להרחיב יותר בהבנת העצה: וכי מותר להפקיר האחריות בחינוך בני ותלמידי ולומר שהשי"ת יחנך אותם.

נפתח במשל של פקיד האחראי לחלוקת תקציב, שכולם משחרים לפתחו, והוא מצידו צריך תמיד להזכיר לעצמו שהממון שמחלק כלל אינו שלו, אלא שנתמנה על ידי המלך. ובכל פעם שהמלך שומע שזחה דעת הפקיד והוא מרגיש כמושל ואחראי, המלך עוצר את התקציב כדי שהפקיד יבוא להתחנך, עד שהפקיד נזכר של מי הממון, ואצל מי הוא עובד.

ועתה נשוב ונתבונן במשל זה, האם המלך עוצר את הממון, בשביל שהפקיד יעזוב את המשרד ויחזיר את המפתחות למושל, בוודאי שלא. משמעות הענין הוא: שימשיך לנהל כרגיל באחריות, אבל מתוך ביטול והכנעה למלך. ובכל ספק יכוון את עצמו לחשוב מה רצון המלך בדבר זה, וכן בכל פעם שנגמר הכסף ואינו יכול להמשיך בתפקידו, שיבוא לפני המלך בהכנעה מתוך ציפייה שיסייע בעדו.

כמו כן בענין הבטחון בה' בעניני ממון. האם המשמעות של 'בטחון' הוא להפקיר את משפחתו, בוודאי שלא. כי הבעל התחייב תחת החופה לזון ולפרנס את בני ביתו, והוא צריך לדעת שדייקא הוא הצינור שדרכו צריך לבוא השפע לביתו. המשמעות של 'בטחון' הוא, שיחגור מתניו באחריות להמשיך פרנסה דרך 'בטחון'. כלומר, באותו אופן בו העולם מבין שצריך לחגור מתניו באחריות להשתדל בעסקי ממון. כלומר שיעשה 'בטחון' בפועל, כי האחריות של ה'בטחון' הוא עליו ולא על בני ביתו. ועל כן יעמוד לפני ה' ויתלה עיניו למרום מתוך ריכוז בבטחון לה', וכך ממשיך פרנסה לאשתו וביתו דרך הצינור שלו, (ליקו"מ ס' ז' תנינא).

וכמו כן לענין חינוך, כשאומרים לאדם למסור את חינוך בניו להשי"ת, אין הכוונה להפקירם. המשמעות היא שדווקא מתוך האחריות שיש לו לחינוך צאצאיו ותלמידיו, דווקא משום כך הוא לוקח אחריות להמשיך מהשי"ת את החינוך, כלומר הוא עומד לפני ה' מתוך 'בטחון' פעיל, מתרכז חזק בהשי"ת שהוא מנהיג את העולם והוא ישיפיע דרך הצינור של האב או המחנך את כל מה שצריך להם לחינוכם.

ובכל פעם שיש לו ספק או חשש, או שרואה שאינו יכול, הוא לוקח אחריות, ומסר את תנועותיהם של בניו ותלמידיו להשי"ת, ועל ידי שהוא מתרכז בבטחון חזק שהשי"ת ינהיג אותם, אזי באמת השי"ת מנהיג אותם ובונה אותם בצורה הכי טובה שיש. אלא שצריך לעשות תמיד את ה'בטחון' הזה, וזהו עיקר האחריות של ההורה או המחנך, לראות להביא את תנועותיהם להשי"ת על ידי שימסור את עצמו לה' שהוא ינהיג אותם כרצונו.

בנה ביתך בקרוב

מישראל, כשכלל ישראל חטאו בעוונותיהם באש זרה הם שגרמו לשריפת בית המקדש, ולא האש שהשליכו חיילי טיטוס הרשע. שהרי אמר השי"ת לאותו רשע "ביתא קליא קלית" [=בית שרוף שרפת] אלא אותם מאורי אש, אש היצר היא ששרפה את בית המקדש. התיקון לזה הוא קימת חצות, עליה הזהיר רבינו "על כן מאוד צריך ליזהר לקום בחצות להיות מתאבל מאוד על חורבן ביהמ"ק" (שם) "עיקר עבודת איש הישראלי" לקום בחצות לילה" (שיחות הר"ן ש"א). לא עצה טובה או הנהגה קדושה, אלא עיקר עבודת איש הישראלי. מוהר"ת בביאוריו המופלאים כתב שהבכיה שבאה ממוותרות עכירת הדמים, וכשנעשית בלילה, שהוא בחינת אש (כמו שכתוב 'כמראה אש לילה'), אותם דמעות שתכליתם היא לחזור ולהידבק במה שאנו בעוונותינו נתרחקנו ממנו, הם אשר בכוחם לתקן את בכית השכינה, ולהפוך את אותם כוחות הרע "מאורי אש" ל"מאורי אור" ואת אש היצר לאש של קדושה, לרשפיה רשפי אש שלהבת-ה.

בשלושת השבועות האלו, בזמן בו גזרו חז"ל להתאבל ולזכור את חרבן ירושלים והבית הגדול והקדוש שנקרא שמו עליו צריכים אנו להשתדל יותר ויותר לקום בחצות לילה ולשפוך כמים לבנו נוכח פני ה'.

לבכות לא רק על חרבן הבית, אלא גם "על היקלי אבכה יומם ולילה" על היקלי דייקא, על מאורי אור היכלי דעת ה', מקום החיות והשפע האלוקי שבכל אחר ואחד, שהחריב בעוונותיו (כמבואר בליקו"מ ב' תורה ק"א ועוד מקומות) כי אם אבכה על חטאי ואצק את נפשי, רוחי ונשמתי מאותם מאורי אש, אתקן את חלקי בשריפת בית אלוקינו.

יהי רצון שאור חדש יאיר השי"ת על ציון ונזכה כולנו יחד במהרה לאורו. אמן.

קרוב לאלפיים שנה שעומדים היו להיות ימות המשיח (סנהדרין צז), אלא שלא זכינו ותחת זאת אנו מתאבלים בהם על חורבן בית אלוקינו, בבכי ומספר, באנחה, בצום, בשק ובאפר, בקימת חצות ואמירת קינות, בתפילות כסדרן דבר יום ביומו ובהרבה תקוה ואמונה שבימינו יבנה המקדש.

עד לדורנו, דור יתום כהה חושים שליבו לב אבן, היו ימי בין המצרים ימים שהרגישו אותם בכל רחוב וקרן זווית, בבית הכנסת ובית המדרש כמו בכל בית בישראל, את הצער, האנחה וההשתוקקות לגאולת עולם, מי לא שפך דמעות כמים ויצא לבו מצער וכאב על "אוי לו לאב שהגלה את בניו"? לא רק בעלי השגה, אלא מנער ועד זקן צעק לבם אל ה'.

רבינו הק' מבאר בליקו"מ חלק ב' תורה ס"ז את ענין החורבן, הבכיה והתיקון. שריפת בית המקדש הנקרא "מחמד עיניכם", הבית שממנו אורה יוצאת לעולם, נגרמה מפני עוונותיהם של ישראל שגרמו לבכית השכינה, בכיה זו היא הגורמת להסתלקות מאורי העיניים, מאורי אור. כי זה לעומת זה, לעומת ה"מאורי אור" ישנם "מאורי אש" שהם היצר הרע וכלל כוחותיו שעליו אמרו חז"ל "נפך כגוריא דאשא", "אנת אש" הם הם השורפים ומכלים את אור הקדושה הנקרא מאורי אור על שם האור האלוקי המחיה ומאיר במ.

אצל כל אחד ואחד מישראל ישנם ארבעה מוחין, שכששם ה' מאיר בהם הם נקראים בשם "מאורי אור". לעומתם ישנם דמים עכורים המושרשים בארבעה יסודות שהם שורש המידות והתאוות שהם "תבערת המדורה" של אש זרה, שכשהם מתגברים הם שורפים ומכלים את כל חדרי הדעת והאור השוכנים בכל נפש

עומק הפרשה

ברית שלום

לְכָן אָמַר הָנִי נָתַן לִּי אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְהִיְתָה לִּי וּלְזֵרְעִי אַחֲרָיו בְּרִית כְּהַנֵּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְהֵיוּ וַיִּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר כה, יב-יג).

מבאר מוהר"ת את הקשר שבין המעשה שעשה פנחס לשכר שנתן לו השי"ת בעבורו, כי הנה קראנו בפרשה הקודמת - פרשת בלק, שלא לשווא נבחר בלעם לקלל את ישראל, בלק ידע את כוחו משה רבינו שהוא בפה, לכן קרא לעומתו לבלעם שאף כוחו היה בפה (במדב"ר כ, ד).

כלומר כוחו של בלעם שהיה תכלית הטומאה היה בפיו, על ידו היה מתקשר לטומאה, והיא הכלי שעל ידו היה משורה את הטומאה והקללה על כל אדם, לעומת משה רבינו שכוחו בפה, כל כוחו להשרות את הקדושה בעולם הוא בפה, בתפילה ובדיבורים קדושים.

נמצא שבמלחמה זו היה הפה הכלי העיקרי, אם להשרות את הקדושה והברכה על ישראל או להשרות עליהם את רוח הטומאה, ואכן בחסדי ה' הניח רסן בפיו של בלעם שלא יוכל להמשיך רע על ישראל, אך לקראת שובו לארצו מצא הזדמנות להשרות את טומאתו על ישראל, ויעץ לבלק להחטיא אותם בזנות, שאף היא הייתה על ידי חלקת לשונם של המואביים

(כמובא בסנהדרין קו), ומתוך כך נפל גם זמרי בן סלוא לדבר דיבורים שאינם ראויים נגד משה רבינו (כמובא בסנהדרין פב), ומגדול הקטרוג שהיה על ישראל בכך הפה, כביכול אף משה רבינו נאלץ לשתוק, כמובא (שם) על הפסוק "והמה בוכים פתח אהל מועד".

באותה שעה קם פנחס וקנא את קנאת ה', הרג את זמרי בן סלוא ואת המדינית אשר עמו, ובזה כילה קלקול זה מישראל, וכך הסיר את חמת ה', בהסירו את חרפת כח הטומאה שהמשיך בלעם בפיו על ישראל.

שכרו היה ברית שלום של כהונת עולם, מהות השלום הוא אור של קדושה ושלמות המאיר בעולם, כשאור זה נמשך בעולם נעלמים כל הפגמים והחסרונות, כמו שאנו רואים בחוש שכששאדם בשלום עם חברו אז גם אם הוא רואה איזה חסרון הוא מתעלם ממנו, כמו שנאמר "על כל פשעים תכסה אהבה".

זו היא קדושת הכהונה. כי באותו הערך גם ישראל הם כמו קדושת הפה, הם כלי נפלא להשראת הקדושה, אבל צריך כח שימלא אותם בקדושה וישרה בו את השראת השכינה, והוא כח הכהונה, הכהנים הם המדרגה העליונה בישראל, והם המשרים אור זה על ישראל, לכן כשנפגמה התקשרות זו של הפה על ידי בלעם ועצתו ובא פנחס ותיקן אותה - זכה למתנת הכהונה. (ע"פ לקו"מ לד ולקו"ה הל' נשיאת כפים ה)

♦ אומן: "ויהי ידיו אמונה!" כבר שש שנים המניעות בלתי פוסקות. פעם זה המצב הביטחוני בארץ הקודש. פעם זה המצב הביטחוני באוקראינה. צווי איסור יציאה מרחפים על אלפי בחורים ואברכים. העיכובים סביב הקיבוץ הק' בראש השנה, מראים נכוחה את שהעיד רבינו הק' בעצמו: כל העולם תלוי בו! אין למעלה הימנו! במסגרת קמפיין התפילות "ידיו אמונה" מתאחדים כלל חסידי ברסלב, מכל הסוגים והעדות, להאמין בכוח האדיר שיש בידיו: כח התפילה, שביכולתו לפעול הכל. בקול תרועת נחמה גדולה, מתאגדים בעלי בתים יחד עם אברכים, בחורים וילדים, כולם כאחד יחד, לשפוף תפילות כמים ולומר את 'התפילה היומית' מליקוטי תפילות, להמתקת הדינים ולהצלחת הקיבוץ הק' - תפילה ע"ו. פרוספקטים מיוחדים עם התפילה הנ"ל מופצים בבתי הכנסת במרכזי חסידי ברסלב.

♦ כאמור, בעלי צווי התייבבות לצבא למיניהם נמצאים בסיכון נוסף לצו איסור יציאה מהארץ, ועל כל מי שיש חשד שהוא מעוכב יציאה - לפעול כבר מעתה להסרת האיסור, בהתייעצות עם העסקנים העוסקים בתחום, כארגון 'מרכז הצלה', 'נצח להושיע' ועוד.

♦ התורה הזמנית: ארגון 'לטייל בתורת' מודיע כי הוארך זמן שליחת החידושים על תורה ס"א עד ראש חודש נחמס"א. במקביל, ספר ראשון של חידושים מהציבור על תורה ב' תניגא - ירד למכש הדפוס. הפרטים נוספים ולשיעורים: 0246277313. אשרי העם שככה לו!

יור ע"י מוכן עלה לתרופה
בכל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ר
028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 / 054-8591148
המערך נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00
לחידושים ורישומים נכח נצח: עלה לתרופה, בנק
מדינת ישראל, 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

כי על ידי האבלות והבכיה על חרבן בית המקדש ממתקין ומבטלין ב"ח הבכיה של עשו הרשע אשר על ידי זה היה חרבן בית המקדש... כי כשיודעין ומאמינים באמת שהכל פרצונו יתברך לבד בודאי שמחים וְשִׂמְיָהם תמיד, כי פונתו ופרצונו יתברך הוא בודאי לטובה תמיד, כי כל מה דעבד רחמנא לטב עבד. ועפ"י שיהם בחינת עשו הם בבחינת עצבות ובכיה ואבלות... כי רודפים כל ימיהם אחר העוה"ז הגשמי שהוא מלא דאגות ועצבות וכל ימיהם פעם ומכאובות ורחוקים מה' יתברך ומהתכלית הנצחית: (ליקוטי הלכות ערב ג, ב)

יהלום

ועקר הצרה הגדולה מן הפל הוא ההסתלקות וההעלמה של הצדיקין אמת שנסתלקו ונתעלמו בעזונותינו ואין מי יעמוד בעדינו: (ליקוטי נשי' לסעודה ויעד)

את עצמו, ופותח את נפשו לקבלה כאשר היא תופיע, אזי כשיאיר האור, הוא יזכה שיושפע עליו האור ויוכל להרגיש זאת בחוש. וכמשל הלבנה שעומדת מול החמה, ומשתוקקת לקבל אורה, כך צריך שיהיה ההשתוקקות לאור המצווה כעומד מול האור של המצווה ומסתכל ומתבונן בה, ומצפה ש' יאיר לו האור הזה.

[ב] המשמעות של להיות 'לבנה', שהיא יודעת שאין לה 'שום' אור מעצמה, ללא שהשמש תאיר בה. וכמו כן, עיקר ההכנה הוא להכין עצמו בידיעה שאין לו 'שום' אור במצווה בזכות עצמו, אלא הוא עומד ומצפה לישועת ה' שיאיר עליו אורו בגודל רחמיו. ועל כן גם נזהר ביותר שלא לדחוק השעה להרגיש בדווקא הרגשות, אך מאידך אינו נופל לקטנות לומר שאין לו שייכות לאור [כמו שהרבה נועים מחמת ענווה פסולה שאין מצפים להרגיש אור], אלא עומד בצפייה לה' ומכין את נפשו בסבלנות, מתוך ריכוז ממוקד לקבל אותו האור. ובאופן הזה צריך שתהיה התפילה והבקשה שלו, לא בדחיקת השעה שהוא מוכרח להרגיש בדווקא עכשו.

לכבוד הבה"ח השואל האם שייך לזכות לדביקות בה' ולהרגיש את כל מה שנאמר בספרים בפנימיות כוונת המצוות.

בהמשך ליסודות שהתחלנו במאמרים קודמים, ידוע שעיקר העבודה אצל החסידים לפני כל מצווה היה 'ההכנה' למצווה. וכמו שרביצ"ל אומר (ספר המידות תפילה): 'לכל דבר שבקדושה צריך הכנה והזמנה'. ועתה נבאר מהי המשמעות של אותה הכנה. [ב] בפשטות עיקר ההכנה היא 'תפילה', לבקש ולהתחנן להשי"ת לפני המצווה, או לפני שבת ויום טוב וכדומה, לזכות להרגיש את הפנימיות של המצווה. ועצה טובה לכך לומר התפילות שהכין לנו מוהר"ת בסוד כל מצווה ומצווה, בספר "ק ליקוטי תפילות. [א] אך בנוסף לתפילה, עיקר ההכנה היא להכין עצמו להיות כלי מוכן לקבל השפע של האור. כי באמת אור ה' שופע ומאיר תמיד, אלא שהאדם אינו במצב של 'מוכן ועומד' לקבל האור, להיות מרוכז בהכנה וציפייה לקבל האור, ועל כן אין לו יכולת להכיל את האור כשהוא מושפע, כי היא גדולה ממנו. אך כשאדם מכין

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

הלכות הנוגעות מ"ז בתמוז עד ר"ח אב

להשיג הפרי וכו' (שמברך).

ב. אבל אם כבר קנו אותו לפני ימי בין המצרים וברכו עליו ש'החינו, מתר לחדש אותו עד ראש חודש אב. מי ש'מברך' ש'החינו' על בגד חדש רק בעת הלבשה הראשונה ולא בשעת הקניה, מתר לקנותו בימים אלו על מנת לחדש אותו לאחר תשעה באב. ג. הנוהג לברך ש'החינו' בשבתות אלו, מתר לחדש אז בגד חדש. אך אין ללבוש במנחה של ערב שבת כשעדיין לא נכנסה השבת (שו"ת ריב"א א"ח כד). ד. בגד שאין מברכים עליו ש'החינו' מחמת מעוט חשיבותו, וכן מי שאינו נוהג לברך ש'החינו' בכל אופן על בגד חדש - מתר לקנותו וללבושו (משנ"ב מה. הליכות שלמה ד א. מבית לוי, ביהמ"צ יח).

ה. הוא הדין בכל זה גם בכלים ורהיטים החשובים ש'מברכים' עליהם ש'החינו. אמנם דבר שיש שתפים בשמחתו, כגון כלי או רהיט חדש המשמש לבעל ולאשתו או לשאר בני הבית, שאז צריך לברך עליו 'הטוב והמטיב' - מתר לקנותו ולברך עליו הטוב והמטיב (שע"ת יב. מ"ל שם).

ו. בכל זאת יש שנוהגים לא לקנות או לחדש 'בגד חשוב' או לקנות כלי או רהיט המביא לידי שמחה גדולה, אך באופן שאין מברכים ש'החינו או בשבת (א"ח תקנא יז וערוה"ש תקנא יח. ובמב"ל יח, שיש להימנע במידת האפשר).

שונות

ידיה. אין שום אסור לעבר ידיה

ברכת ש'החינו

א. אין לברך ברכת ש'החינו' בימים אלו. אבל בשבת אין להחמיר בזה, אמנם לפי האר"צ"ל אין לברך ש'החינו גם בשבת (ראה: שו"ע תקנא יז. מג"א מב. באר היטב ושע"ת לח. משנ"ב צח ושע"ה צ צט).

ב. ולכן אין ללכל פרי חדש, כיון ש'מברכים' לברך ש'החינו' על זה. ואם לא נתן להשיג את הפרי אחר כך, מתר ללכל ולברך עליו ש'החינו. אכן אם אפשר לדחות את אכילתו לשבת, צריך לעשות כן (רמ"א שם ומשנ"ב קא).

ג. בעת או חולה הקושים לפני חדש, מתרים ללכל אף לא יברכו עליו ש'החינו' (משנ"ב צט). קטן שאינו יודע להבחין בין ימים אלו לשאר ימות השנה, ונתאב לפני חדש, מתר לו ללכל ולברך ש'החינו' (ברכי יוסף תקנא ט).

ד. בעת: ברית מילה, פדיון הבן, ראית בתו בפעם הראשונה - מתר לברך ש'החינו' (ראה: שו"ע שם. מאמר מורכבי טז. מקדש ישראל כט).

קניית בגדים וכלים ורהיטים חדשים

מתר לקנות וגם לחדש בגד, וכן הדין בכלים חדשים. אלא שאם מברכים על זה ש'החינו' נשתנה הדין, ויבדלה:

א. בגד ש'מברכים' עליו ש'החינו, אין לקנותו וללבושו בימים אלו. ואם מקררים ללבושו עתה, מתר ללבושו, אך יש להסתפק אם לברך ש'החינו (שמוא דנו כחולה שאינו מברך, או כמי שלא ניתן)